

BOEKBESPREKINGEN

De behandeling van het kauwstelsel. Handelingen van het Symposion 1961. Uitgave: De Stichting voor Wetenschappelijk Tandheelkundigen Arbeid. 1963. 334 blz. Prijs geb. f 30,—.

In gebundelde vorm zijn thans verschenen de voordrachten, gehouden ter gelegenheid van het Symposion met betrekking tot het in de titel vervatte thema. De zorg voor deze uitgave berustte bij de redactie, gevormd door de coll. L. COPPES en Prof. D. F. VELDKAMP. Het doel van het symposion, aldus het voorwoord, is geweest de deelnemers in kennis te stellen met de huidige inzichten in de problematiek van wat thans betiteld is geworden als het kauwstelsel. Door de ontwikkelingen in de tandheelkundig-technische sfeer beperken de beoefenaren zich tot de werkzaamheden op dit beperkte terrein, hetgeen volgens de initiatoren niet in overeenstemming moet worden geacht met een tandheelkunde, opgevat als synthese van de verschillende onderdelen. Diensvolgens dient het zwaartepunt te worden gelegd in een visie die het kauwstelsel als geheel omvat.

In de als „handelingen” betitelde samenbinding van de gehouden voordrachten vindt men de vijftien onderwerpen bijeen, die het programma gestalte hebben gegeven voor de bijeenkomst in het Instituut voor de Tropen in de hoofdstad.

Bij de opzet van het symposion is uitgegaan van een vijftal voordrachtsgroepen, die in het boek achtereenvolgens worden aangegeven: embryologie en anatomie van het kauwstelsel, de betekenis ervan, de betrekkingen tussen onderkaak en schedel, de probleemstelling van eventueel in te stellen therapie en de therapie.

De reeks wordt geopend met een verhandeling van Dr. J. VAN LIMBORGH over de functionele morfogenese van het kauwstelsel, waarbij zich aansluit een studie van Prof. J. G. DE BOER over de levensgang van het gebit. In de tweede groep houdt Dr. J. W. VAN DEN BERG een beschouwing over de fysiologie van het kauwstelsel, waarna Prof. J. G. VAN DER VEN zich bezig houdt met de gebitsfuncties in verband met mutilatie en prothese. Dr. P. H. DAMSTÉ ontleedt de relatie tussen tong, tanden en taal. Psychologische factoren in de tandheelkunde vormen het onderwerp van Drs. P. E. BOEKE.

Ter zake van de betrekkingen tussen onderkaak en schedel onderwerpt A. A. D. DERKSEN de fysiologische verhoudingen tussen onderkaak en schedel aan een analyse. J. VAN AKEN geeft vervolgens enkele richtlijnen voor het vervaardigen van röntgenopnamen van het kaakgewricht, terwijl Dr. F. J. TEMPEL de functiestoornissen van het kauwstelsel aan een beschouwing onderwerpt, gevolgd door zijn probleemstelling inzake de behandeling van afwijkingen in occlusie en relatie: indicatie en contra-indicatie. Prof. K. G. BIJLSTRA vraagt vervolgens aandacht voor de indicatie en contra-indicatie inzake de behandeling van orthodontische afwijkingen. Over het preventieve en curatieve doel van het inslijpen en de daaraan verbonden indicatie en contra-indicatie laat L. COPPES zijn licht schijnen, waarna deze vierde rubriek wordt afgesloten door H. W. J. GORDIJN met de indicatiestelling voor het vervangen van ontbrekende elementen.

De laatste rubriek met betrekking tot de therapie wordt geopend met een beschouwing van C. BOOY over de orthodontische behandeling van volwassen patiënten, in opvolging waarvan Dr. C. A. W. KORENHOF zijn visie geeft op het kantelen van de mandibula en het vergroten van de morfologische beethoogte. Dr. F. J. TEMPEL geeft vervolgens aanwijzingen voor het beslijpen van het gebit voor relatie, occlusie en articulatie. De reeks wordt besloten met een verhandeling van Prof. D. F. VELDKAMP

inzake de individuele restauratieve, prothetische en parodontologische maatregelen, gezien in het licht van de totale behandeling van het kauwstelsel.

Aan het slot van de indrukwekkende serie voordrachten in gedrukte vorm geeft Prof. J. G. DE BOER in een kort overzicht van de inhoud der afzonderlijke opstellen een samenvatting van de grote verscheidenheid van onderwerpen die in deze, ook typografisch zeer verzorgde uitgave van de W.T.A. zowel voor het heden als voor de historie van de activiteiten der Stichting zijn vastgelegd.

Deze aankondiging heeft zich uiteraard moeten beperken tot een opsomming van hetgeen in 1961 aan de deelnemers aan het Symposium is voorgelegd. Kennisneming ervan – niet alleen door de laatste – zal tot de overtuiging leiden dat door deze bundel een waardevolle bijdrage is geleverd tot de verheldering van de huidige kennis omtrent het orgaan dat thans als kauwstelsel is te boek gesteld. Een literatuurlijst, aansluitend bij elk afzonderlijk thema, biedt de belangstellende gelegenheid zich ook verder daarin te verdiepen. Een aanmerkelijk aantal foto's, afbeeldingen en tekeningen verduidelijkt en ondersteunt het in de opstellen vervatte betoog.

Men kan dit werk alleen maar in veel handen wensen!

P. H. BUISMAN

L. G. TERKLA & W. R. LANEY: *Partial dentures*. Derde druk. 374 blz. met 355 afbeeldingen. Uitgave: The C. V. Mosby Company St. Louis 1963. Prijs geb. \$ 11.50.

Dit studieboek op het gebied der partiële geskeletteerde prothese moet worden gezien als een nieuwe uitgave van het werk met de gelijknamige titel waarvan in 1959 de tweede druk verscheen onder het auteurschap van Swenson & Terkla. Wegens het overlijden van eerstvermelde is diens plaats ingenomen door de tweede in de titel genoemde deskundige op het onderhavige gebied.

De stofindeling en behandeling van deze na 4 jaar nodig gebleken nieuwe uitgave is in grote trekken gehandhaafd, behalve dat twee hoofdstukken werden toegevoegd.

In het eerste gedeelte van 9 hoofdstukken worden de grondbeginselen en daarmee verband houdende aspecten van de vervaardiging van frameprotheses uiteen gezet, in de eerste plaats de biologische en fysieke factoren waarmee bij de indicatiestelling rekening moet worden gehouden. In concreto gaat het hier om de prognose, het behandelingsplan, de classificatie, het ontwerp en het „surveyen”, vorm en uitvoering van de ankers en de keuze en vormgeving der steunvlakken.

Het tweede deel van het werk is gericht op de praktische uitvoering, zoals het prepareren van de steunelementen, het afdruk nemen en dupliceren van het model in inbedmateriaal, de vormgeving aan de ankers en het netwerk waarop de elementen hun bevestiging moeten verkrijgen. Vervolgens wordt de techniek van het gieten en wat daar alzo bij te pas komt, zomede het afwerken van het gietsuk in details besproken. Daarna komt het opstellen der elementen en afwerken in kunsthars aan de orde. Met het inzetten en inslijpen van de occlusie wordt dit praktische gedeelte besloten.

De beide laatste hoofdstukken zijn nieuw en hebben betrekking op de vervaardiging van obturatorprotheses en het „relinen”, wat bij ons genoemd wordt, „rebasen”. Tot goed begrip dient hierbij te worden vermeld dat onder het laatste aan de overzijde wordt verstaan de algehele vernieuwing van de kunsthars met behoud van de occlusale relatie. De auteurs schatten de duurzaamheid van de pasvorm op (ten minste) vijf jaar.

Een groot aantal gevallen uit de 4 klassen waarin alle situaties worden ondergebracht, kunnen een goed richtsnoer vormen voor wie aan de hand van dit werk een ontwerp voor een concreet geval wil maken. Een groot aantal instructieve afbeeldingen biedt

daarvoor het visuele materiaal. Het valt op dat onder de bespreking van de esthetische factoren de (storende) zichtbaarheid van de ankers geen punt van overweging vormt.

Het zal wel de bedoeling der schrijvers zijn om met de uitvoerige informatie omtrent de technische procedure van het gieten der frames slechts te voldoen aan een veronderstelde belangstelling hiervoor. De uitvoering zal ook in de V.S. wel de uitsluitende taak zijn van de laboratoria. Van de talrijke afbeeldingen hadden dan ook de foto's, betrekking hebbend op de afwerking van het gietstuk, gevoeglijk gemist kunnen worden, evenals die met betrekking tot de voltooide prothese.

Het feit dat telkens na 4 jaar een nieuwe druk nodig is gebleken, bewijst welke waarde aan dit studieboek wordt toegekend.

P. H. BUISMAN